

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Маргарита Емилова Божилова-Андонова
катедра “Драматичен театър”, факултет “Сценични изкуства”,
НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”

по конкурса за заемане на академичната длъжност “доцент” по “Танцов театър”,
научно направление 8.4, “Театрално и филмово изкуство”

За участие в конкурса за “Доцент по танцов театър” има само един кандидат: гл. ас. д-р Александър Стоянов Манджуков. Той е завършил квалификационните степени на своето образование в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”: бакалавър в специалността “Танцов театър” и магистър специалност “Театрално изкуство”, с писмена теза: ”Пина Бауш - Кафе Мюлер: Някои особености на сценичното поведение на актьора за танцов театър”. Както и е защитил успешно образователната и научна степен доктор, отново в НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”, със задълбочаване на изследванията си по проблемите на танцовия театър на тема: “Сценични практики от танцовия театър на 20. век и приложението им в обучението на съвременния актьор”.

Запознах се с трудовете на д-р Александър Манджуков, предоставени за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност “доцент”, и с останалите материали, предоставени по чл. 70, ал. 2, свързани с неговата сценична дейност като танцьор и хореограф, както и с участията му като водещ и участник в работни ателиета: в страната и чужбина, и с участията му във фестивали. Запознах се детайлно и с предоставените материали за участието в конкурса - театралните постановки: “Майстора и Маргарита”, “Ромео и Жулиета” и “Помниш ли, когато”.

“Майстора и Маргарита” е спектакъл, играещ се на сцената на Младежки театър “Николай Бинев”. Негов режисьор е Николай Поляков, който е конструирал спектакъла в законите на традиционното сценично решение за драматичен театър. Този режисьорски подход ограничава движенческата партитура в спектакъла само до три отделни визуални картини: лудницата, полета на Маргарита и балът. Сцената в болничното заведение - лудница, е интересна със знаците, които хореографът е заложил в нея - преминаването на персонажите от хаоса на наранения им човешки дух до изрядния порядък на войнишки строй. Другата интересна асоциация, която е заложил в първата танцова картина д-р Манджуков, прави семиотични препратки към втората танцова картина: отчаяният опит за полет на отделни персонажи в болничното заведение до полета на Маргарита над Москва. Полетът на Маргарита е любопитно предизвикателство за хореографско-режисьорско

решение, тъй като е една от емблематичните визии на романа и всеки читател е любопитен да види визуалната театрална реализация на тази магична сцена. Решението на д-р Манджуков е с помощта на множество поддръжки Маргарита да пребивава във въздушното сценично пространство, недокосвайки пода, а плувайки във въздуха с помощта на силните ръце на колегите актьори, загърнати в черни наметала, невидими за зрителя. За третата танцова картина - балът- отново би могло да се каже, че кодовете за нея са зададени още в първата: пречупеният човешки дух е напълно смазан, изкривен и депресивно потиснат - умъртвен. Хореографските решения, не само в тази сцена, а и в останалите танцови сцени на спектакъла, са подчинени на законите на съвременния танц. Многообразието на опита на д-р Манджуков като хореограф се отразява в многообразието в изразните средства на танцовите картини, които допълват режисьорската концепция, но и внасят виталност и красота в спектакъла.

“Ромео и Жулиета” е драматичен спектакъл, който отново е част от репертоара на Младежки театър “Николай Бинев” и е конструиран, в голяма степен, на принципа на игровия театър. Движенческата визия на спектакъла е дело на д-р Манджуков. Работата му с режисьорката Анастасия Събева не е първото им съвместно сътрудничество, те имат няколко проекта, реализирани заедно. Игровата структура, залегнала като режисьорско решение на сценичната адаптация на спектакъла, е изключително благодатна за разработване на пластическите решения на сцената. Тук хореографските умения на д-р Манджуков изцяло се разгръщат в построяването на движенческата партитура на спектакъла. Тази структура обхваща не само танците, но и пластическите характеристики на персонажите, и сценичния бой, който е преобладаващата част от движенческите елементи на сцената. Д-р Манджуков възприема за основа танцовия подход към боя. Този метод довежда до опоектизиране на движенията и усещане за летеж в тях. Сценичният бой впечатлява с разнообразието и изобретателността на изразните средства и с лекотата, и с ловкостта на изпълнение от актьорския състав, което отново е заслуга на уменията на д-р Манджуков в подхода на поставяне и обучение на съответните движенческо-акробатични елементи при усвояването им от актьорския състав.

“Помниш ли, когато” е независим авторски спектакъл на д-р Манджуков, създаден със солистите на балет “Арабеск”. Това е спектакъл, който чрез езика на танца разказва и преоткрива, във философски план отново, няколко аспекта от най-вълнуващото чувство в човешкия живот - любовта. В този танцов спектакъл авторът е заложил и театрално-битова естетика в преходите, чрез която е разделил петте танцови миниатюри. Пиещият мъж на

кухненската маса и силуетът на преобличащата се жена на фона на стъклено-замъглената врата провокират зрителя да припознае себе си и да потърси реалистични знаци на свои преживявания в танцовите миниатюри. Битовият подход на персонажа-мъж, останал насаме със себе си и питието, е свързващото звено, чрез което мъжът се престашава да събере сили, за да извика посредством своя психологически жест съответния спомен, свързан с жената-любимата. Самият спомен е отделна любовна история, която би могла да съществува самостоятелно, но би могла да е и част от една единна история за срещите и не-срещите в трудните междуличностни отношения в любовта. Красотата на спектакъла е в разнообразието на танцовите техники, чрез които се охарактеризират и разделят любовните истории в този спектакъл. Чрез спецификите на тези танцови техники се засилва аспектът на внушение на емоциите, които персонажите изпитват, но и емоциите, които публиката би могла да разпознае и да възприеме много по-емоционално и със съпричастност. Знаците в отделните миниатюри са философско изведени. Този спектакъл преминава през невъзможността на докосването и завършва с изпитването, преминавайки през травмиращата и сковаваща самота. Финалната част на спектакъла, преминаваща през сватбата и нестихващата залепваща целувка, е най-емоционално и знаково въздействаща.

Трите материала на д-р Манджуков, чрез които участва в конкурса, са в три различни посоки на работа с движението. В “Ромео и Жулиета” се работи в посока на пластическото сценично движение и сценичен бой. В “Майстора и Маргарита” картините се изграждат в естетиката на съвременните танцови техники. В “Помниш ли, когато” се преминава в полето на чистия танц. Това показва многопосочност в работата и в уменията на д-р Манджуков, чрез които се постига завършеност на идеите на режисьора и на неговите собствени концепции като хореограф и като автор на спектакъл. Разпознава се педагогическото му умение на работа с актьорите и танцьорите, които изпълняват неговите сложни концептуални хореографии.

С оглед на вече изтъкнатите качества на д-р Александър Манджуков като практик, педагог и изследовател в областта на театрално-танцовото изкуство, давам положителна оценка и подкрепям кандидатурата му за заемане на академичната длъжност „Доцент” по „Танцов театър“ в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов”.

Гласувам с ДА.

10.04.2023

доц. д-р Маргарита Божилова-Андонова